

Trinn 2 – vedlegg 2: Egen enhet – bever

Åpningsseremoni

6-7-åringer trenger trygge rammer. Man må ha faste rutiner på begynnelsen og slutt av møtet. Faste rutiner og tydelige voksne skaper trygghet.

I kolonien starter man møter med en egen åpningsseremoni.

Lederen roper (med armene i ring foran seg):

«Bever, bygg dammen!»

Beverne samler seg i ring sammen med lederen. Lederen tar armene ned, og beverne setter seg på huk, holder armene opp og lager to klør med pekefingeren og langfingeren (se Beverhåndboka, side 17). Lederen tar beverropet eller synger åpningssangen:

Beverropet:

Ledere: «Hvem er vi og hva vil vi?»

Bever: «Vi er bevere og vi vil, være venner og hjelpe til!»

Åpningssangen:

Mel: Torskevisa

Kom bygg vår dam så fin og bra,
For nå skal vi det moro ha. (beverne hopper opp)
Jeg er bever jeg, jeg er bever jeg,
Og jeg slår med halen min.

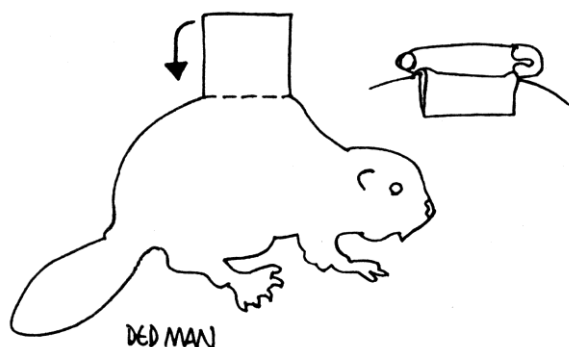
På ordet «slår» klapper beverne med hendene, overflaten på den ene hånden opp mot underflaten på den andre hånden (dette betyr bever på tegnspråk).

Som en del av åpningsseremonien kan dere tenne tre lys som symboliserer tre beverregler:

- bevere arbeider sammen
- bevere leker sammen
- bevere hviler sammen

Navnelapper

Navnelappene kan for eksempel ha beverform. I kolonien kan slike lapper bidra til å bygge opp følelsen av tilhørighet i enheten og hjelper beverne å bli kjent med hverandre. Det blir også mye enklere for lederen å lære alle navnene på denne måten (ledere bør bruke navn så mye som mulig når de snakker til beverne).

Kolonien – bevernes enhet

Beverarbeidet gir tilbud om å starte som speider allerede som 1. klassing. Tilbudet må være tilpasset aldersgruppens utviklingstrinn, slik at overgangen til småspeiderarbeidet oppfattes som en naturlig fortsettelse med nye, større og flere utfordringer. Fordelen med en slik tidlig start er at utviklingen som speider kan starte tidligere. Faren ved den er at speiderne tidligere går lei av speidingen og slutter før de kommer over i den viktigste speideralderen som av NSF oppfattes som troppsalder (5.-10. klasse). Det er viktig at koloniledere er klar over dette og reflekterer over hvordan de kan gjøre møtene så spennende at beverne ikke slutter og hvordan de kan bygge opp forventningene til speiderfremtid i flokk og i tropp.

Hvor ofte og hvor lenge?

Det er ikke alle som driver beverspeiding på samme måte. Omfanget og intensiviteten på beverarbeidet er avhengig av tradisjonene, ressursene og behovene i gruppa. Noen steder kan barn starte i beveren når de er 6 år gamle og være bever i to år. Andre steder er de bevere i bare ett år (og begynner i speideren som 7-åringer). Det er også mulig å ha bevermøter bare annenhver uke. Erfaring viser at det ikke påvirker i hvilken grad barna og foreldrene engasjerer seg. Ulempen her er at hvis en bever går glipp av ett møte, vil pausen mellom møtene være en hel måned. Men med litt planlegging kan man av og til bryte opp den lange ventetiden ved å plassere en tur midt i mellom to møter.

Det at det finnes så mange måter å drive beverarbeidet på, er ikke noe negativt. Fordelene ved å drive beverspeiding over bare ett år eller bare annenhver uke er mange, mener de som har erfaring med det. For eksempel, kan det være at beveren ikke rekker å bli lei av speidingen før han/hun skal videre i flokk, og at gruppene som har begrensede lederressurser allikevel kan ha aktiviteter for denne aldersgruppen. Når barn begynner i første klasse, er det plutselig mye nytt som skjer i livene deres, slik at det kan være lurt å vente med å begynne i beveren til 2. klasse. På denne måten kan det også være lettere å ivareta progresjonen i speiderarbeidet. Da kreves det mindre samordning av program og aktiviteter mellom beverkoloni og flokk. Beverlederne må være forsiktige når det gjelder krav og aktiviteter i kolonien, slik at de ikke gjør ting på samme måte eller stiller samme krav som det vil bli gjort i flokken senere.

Når beverkolonien er drevet riktig, spiller den en viktig rolle i gruppa når det gjelder rekruttering. Barn i denne aldersgruppen har som regel ikke bundet seg ennå til noen av fritidsaktivitetene som ofte konkurrerer med speideren. Bevere pleier også å være flinke til å ta med seg venner på møter.

Det at kolonien i så stor grad baserer seg på innsats fra foreldre og ofte har stor gjennomtrekk av ledere, samt det at enheten ikke er med på gruppeleirer og felles turer, kan føre til at beverarbeidet blir løsrevet fra resten av gruppa som beverkolonien tilhører. Det er derfor viktig å passe på at beverkolonien er en godt integrert og likeverdig del av speidergruppa. Gruppearrangemeter må arrangeres slik at beverne kan delta på så mange av dem som mulig. Beverlederne må oppfordres til å delta på ledersamlinger, og de må være inkludert i beslutningsprosessene i gruppa.

En måte å samarbeide med andre enhetene på, er å engasjere rovere til å hjelpe til på bevermøter og turer. Det kan være en fin aspirantoppgave, i tillegg til at både roverne og beverne vil synes det er kjempemorsomt.

Det anbefales at gruppene sørger for at flokken(e) har noe større kapasitet enn kolonien(e) slik at det er mulig å slippe inn medlemmer også direkte som småspeidere.

Prinsipper for beverarbeid

Opplevelser

For beverarbeidet gjelder speiderforbundets prinsipper for program. Beverarbeidet må skille seg klart fra småspeidararbeidet, slik at det understøtter og motiverer til småspeidertiden istedenfor å foregripe og «bruke opp» småspeideraktivitetene. Aktiviteten i kolonien baseres i hovedsak på opplevelse, lek og samtale. Friluftsliv, sang og fortelling er viktige virkemidler. Kunnskapslæring gjennom instruksjon er lite egnet for denne aldersgruppen. For en beverleder kan den største utfordringen ligge nettopp i det å kunne gi opplevelser som vil svare til bevernes høye forventninger og tilfredsstillende krav til «kvalitetsaktiviteter», samtidig som man ikke kan fokusere på kunnskap og ferdigheter eller gi beverne ansvar for egen læring.

Erfaring viser at enkelte foreldre forventer for mye «speideropplæring» i kolonien. Og hvis de ikke får all nødvendig informasjon om beverarbeidet, kan dette føre til at beverspeiding oppfattes som «lite spennende».

Progresjon

Progresjon er et viktig stikkord for speidararbeidet og en del av speidermetoden. Det skal være progresjon helt fra starten som bever til rover eller leder. Når man bruker treningsprogrammet til NSF (se side 30), må målene og aktivitetene alltid vurderes i forhold til progresjon. Pass på å ikke foregripe begivenhetenes gang, men la gjerne beverne få et innblikk i hva de kan få lov til å oppleve når de blir større. Da får de noe å se fram til.

Nysgjerrighet

Som beverleder må du spille på barnas nysgjerrighet og ta deres undring på alvor. Du må være forberedt på å ta ting på sparket og forholde deg til det barna er opptatt av der og da. Hvis dere for eksempel går tur i skogen og kommer over et skadet dyr eller en kjempestor maurtue som sluker barnas interesse, kan du med stor fordel ta tak i dette, selv om du egentlig hadde tenkt å fokusere på noe helt annet.

Fellesskap

Allerede i 6-årsalderen har barn en klar opplevelse av vennskap og samhold. Gjennom opplevelse av fellesskapet i beverkolonien starter den enkeltes utvikling av ansvar og selvstendighet.

Når det gjelder selve programmet i kolonien, er det spesielt lek, fantasi og bevegelse som krever oppmerksomhet. Gjennom lek og fantasirammen kan speiderne lære om seg selv, om andre og om samfunnet for øvrig. Forskjellige dyr kan for eksempel være bilder på forskjellige egenskaper som er for abstrakte til at beverne kan snakke om dem. Eventyr og historier formidler holdninger og verdier. Barn uttrykker også følelser gjennom lek og fortelling. Dessuten er både lek og fortelling spennende og moro – og beverarbeidet skal nettopp være moro.

Barna i kolonien

6-åringer og 7-åringer beskrives her som én aldersgruppe siden de er ganske like i sin utvikling og behov. Det skjer store forandringer med barn i denne alderen både fysisk og psykisk. Alderen blir ofte omtalt som den første puberteten. 6-7-åringene er klossete og urolige og har et sterkt behov for utfoldelse. Bak sin barske utfordrende holdning har de et enormt behov for ømhet og kjærlighet.

Hva særpreger 6-7 åringene?

Fysisk

Barn i denne alderen er i kraftig vekst, og dette virker inn på koordinasjonen. Finmotorisk mestring er ofte ikke så god som da de var 5 år. Det samme gjelder koordinasjonsevne. 6-7-åringene er ofte klumsete, søler og virker urolig i kroppen. De trenger bevegelse og variasjon.

Psykisk

6-7-åringene er nærtagende, sårbare og har vekslende humør. De trenger å bli sett. De ser ofte ting fra sin egen synsvinkel og er «verdens sentrum». 6-7-åringer har enorme ressurser og er lærevillig, samtidig som de er dårlige til å konsentrere seg om én ting. De er som svamper som suger til seg av fakta, de husker og er spørrelystne. De er veldig opptatt av sammenhengsforklaringer og meningen med alle ting. I denne alderen begynner barn å tenke abstrakt og kan etter hvert resonnerer seg frem til løsninger. Men de er flinkere til å jobbe med ting de ser foran seg eller har erfaring med. 6-7-åringer har behov for å kjenne mestringsfølelse, men de klarer godt utfordringer. De er også kritiske til seg selv og ærekjære, og de har vanskelig for å ta et nederlag.

Hvordan takle 6-7 åringene?

Man må ta dem på alvor. Hver enkelt må bli sett. Man må også vise ekte interesse, fordi de fort merker forskjell. Lederen må ha mye varme og ikke minst humor. Barn i denne aldersgruppen elsker vitser, gjenforteller dem og begynner å forstå poenget.

Lederen må lære alle navnene og bruke dem mye. Bruk gjerne navneskilt og leker og øvelser for å oppnå dette. Det er også viktig at barna lærer hverandres navn.

6-7-åringer trenger trygge rammer. Man må ha faste rutiner på begynnelse og slutt av møtet. Den voksne må være tydelig, ha kontroll, selv vite hvordan han vil ha det. Faste rutiner og tydelige voksne skaper

trygghet.

Vær spesifikk ved grensesetting og irettesettelse. Pass på å ha øyekontakt og gjerne en hånd på skulderen til den som snakkes til.

Betydning for aktivitetene:

- Barna søker anerkjennelse fra voksne.
- Barnet har et potensial for godhet, så se etter det gode.
- Bruk humor og vennlighet, selv når barnet har sluntret unna.
- Det er viktig med voksenkontakt.
- Har behov for klare grenser og rammer - det betyr trygghet.
- De trenger frihet, men også veiledning.
- Voksne er modeller.
- Trenger å føle at de har ansvar.
- De ønsker et aktivt program av kort varighet, og setter stor pris på lek.
- Konkurranser og utslagsleker unngås.
- Når interessen fanges kan de være utholdende, men de har behov for å velge selv.
- De ønsker orden og mønster i tilværelsen, så som faste seremonier og programposter, det appellerer til gruppeidentiteten (som er så viktig for denne aldersgruppen).
- De ønsker ikke mye lesing og skriving.
- De utfordres av enkle og klare oppgaver.
- Gjengen/ kameratene er drivkraften for aktiviteten.
- Voksne må hjelpe dem til å konsentrere seg om resonerende tenking (bruke sin intelligens).
- I praktiske aktiviteter kan den moralske hensikt økes.

Tenk også på disse stikkordene når du planlegger møter og turer: **motivere, konkretisere, variere og aktivisere**. Spesielt er det viktig å aktivisere. Det er beverne som skal gjøre ting, ikke du.

Læring gjennom lek

Leken er koloniens viktigste hjelpemiddel

Når det gjelder selve programmet i kolonien, er det spesielt lek, fantasi og bevegelse som krever oppmerksomhet. Gjennom lek og fantasirammen kan speiderne lære om seg selv, om andre og om samfunnet for øvrig. Forskjellige dyr kan for eksempel være bilder på forskjellige egenskaper som er for abstrakte til at beverspeidere kan snakke om dem. Eventyr og historier formidler holdninger og verdier. Barn uttrykker også følelser gjennom lek og fortelling. Dessuten er både lek og fortelling spennende og moro, og beverarbeidet skal nettopp være mye moro.

"Leken er den første læremester"

Baden-Powell

For ledere i beverkoloni er leken det beste hjelpemiddel.

Gjennom lek kan barna:

- motta instruksjon
- konsentrasjon
- følge regler
- takle motgang
- samarbeid
- se, oppdage, oppleve og de skal ha det moro

Lek er aktivitet med mening. Lek er morsomt og utvikler sanser, ferdigheter, kunnskap, toleranse, hensynfullhet, fantasi, kreativitet, konsentrasjon, arbeidsevne, og mye, mye mer. Lek utvikler mennesket.

Leken utvikler rettferdighetssans og evnen til å forstå regler og normer. Å leke er en prøve på livet og en anledning til lære seg selv å kjenne. Her gis det i høy grad mulighet for egenaktivitet, kroppskontakt og trening i å tåle medgang og motgang. Vi leker gjennom hele livet, men leken forandrer seg etter som vi utvikler oss. Leketøy går fra å være en bitering, via bømme, spade og fotball til datamaskiner, sportsbiler og hekletøy. Lek er gøy og lek er alvor. Voksne leker for å koble av og samle nye krefter. For barn er lek en måte å uttrykke seg på, og en måte å lære på.

I leken inntar barn roller. Noen leker har gitte roller og andre gir mer spontane roller. Gjennom rollen kan barnet få prøvd ut hendelser i livet, samtidig som de utvikler forståelse og kunnskap om det samfunnet de lever i. Dette skaper orden i et kaos av inntrykk. For å følge med i leken må barna tilegne seg begrepsgrunnet som leken krever og de må bruke språket en god del.

Fra første stund i livet er det altså leken som gjør at vi tilegner oss ferdigheter og utvikles. Bruk derfor leken bevisst. Sett leken inn i koloniens ramme.

Leken er at av de beste midlene du har til å formidle kunnskap og holdninger i kolonien.

Du bør bruke minst mulig instruksjoner og formaninger, og mest mulig lek. Pass bare på at leken ikke blir et tilfeldig innslag på bevermøtet fordi du ikke har funnet på noe annet og må få tiden til å gå. Du må tenke over hvorfor dere skal ha en lek, og hva du kan oppnå med akkurat denne leken.

Varier leken og bruk gjerne de mest populære lekene om igjen (men pass på å ikke "bruke dem opp"). Alle typer lek egner seg ikke like godt over alt. Avpass leken etter plassen dere har til rådighet, til naturforholdene og lignende. Er det vått eller sølete på bakken, er det ikke lurt med krabbeleker.

Det er mange måter å dele inn leker på. Som en regel skiller vi mellom fysisk aktivitet og rolige leker. Her følger noen eksempler på ulike leketyper.

Ut-med-dampen-leker

Dette er korte leker på 1-5 minutter som krever mye fysisk aktivitet. Formålet er, som navnet sier, å få ut dampen, bli kvitt noe av overskuddsenergien. Særlig før møtet begynner kan slike leker være nyttige. Bruk av masse energi og stemme får beverne til å nyte roen etterpå.

Saneseleker

I speidersammenheng har det flere steder vært tradisjon for å bruke ulike varianter av KIMs-lek til å øve opp sansene. Under leker, spill og konkurranser i Oasen i Speiderbasen er det viet et helt eget område til Kims lek.

Vi har mange sanser. De fem vi kjenner best er syn-, hørsel-, lukte-, smak- og følelsesansen. Vi har også flere "sanser" som må utvikles og trenes. Vi har sanser som er knyttet til musklene, våre bevegelser i rommet, hvor kroppen er i rommet, hva som er opp og ned på kroppen, hvor ben og armer er i forhold til hverandre og mange flere. Sansene øves opp gjennom lek og aktivitet.

Prøve- og Repetisjonsleker

Formålet er å få praktisert ferdigheter. Gjennom lek kan beverne både repetere noe de har lært og leke inn ny lærdom. For at nye kunnskaper skal sitte, er det nødvendig med repetisjon og aktivitet hvor de får brukt sine nye ferdigheter.

Terrengleker

Tradisjonelle leker som lekes utendørs over stort område - inneholder sniking, fantasi og er likt av alle ulvungene. Disse er fine å bruke på turer. Dette er sånt de forventer når de begynner beveren. Ikke skuff dem. Når du bruker rammer i kolonien er det enkelt å putte snikeleker inn i rammen. Beverne må konsentrere seg godt for å snike seg lydløst av gårde. De får trent opp smidighet og herredømme over kroppen.

Lagleker og konkurranser

Familiene kan være lag, eller kolonien kan deles på tvers av familiene i større lag, eller to og to, og så videre.

Gjennom lagleker får beverne sosial trening, lærer å følge regler og blir kjent med hverandre. Snikeleker, stafetter, balleker, løyper med poster med mer kan alle gjennomføres som lagleker.

I kolonien bør man prøve å unngå konkurranser fordi barn i denne alderen klarer ofte ikke å takle nederlag. Hvis man allikevel velger å ha konkurranser, er det viktig å ikke overdrive dem – det er

leken som er det sentrale. I konkurranser er det viktig at ingen oppfates som tapere. Derfor bør man unngå individuelle konkurranser, men bruke heller lagkonkurranser.

Sangleker

Det finnes mange fine sangleker og sanger med bevegelser. Dette kan være vanskelig for beverne å mestre. De skal synge og gjøre noe samtidig. Mange trenger å trene lenge før de får det til. Bevegelsene til sangleken må trenes så de utføres automatisk før beverne klarer å synge med i hele sangen.

Rollespill, miming og drama

Opptrekk er også en form for lek. Dramaøvelser trener beverne til å bli trygge på seg selv og andre. De er fine for å introdusere skuespillerkunst i sin enkleste form, stimulerer forestillingsevne og er morsomme. Det er viktig å begynne enkelt. Ingen presses til å være med, dette skal være lystbetont. Mime dyr, hendelser, personer og lignende kan gjøres enkelt og er populært. Skuespill som fremføres for kolonien eller for gjester kan hentes fra tema i rammen. Hva med å la beverne være med på å lage skuespillet.

Rolige leker

Til å roe ned beverne etter aktiviteter. Hjelper å skape riktig atmosfære før andakt eller opptakelse.

Huskeregler for leker

- Pass på å ha alt materiell du trenger til leken før den starter
- Sett leken inn i en sammenheng og innled med en fortelling
- Ha målet klart
- Bruk leker som alle kan delta i
- Gi klar instruksjon og vis hvordan det skal gjøres
- Vær entusiastisk
- Klargjør hvordan leken starter og stopper og hvor lenge den varer
- La beverne stille spørsmål
- Ikke led dem på plass, la dem finne plassen sin sjøl
- Ikke la beverne vente fordi du ikke har alle tingene som trengs
- Stopp leken i god tid før den blir kjedelig
- Stopp leken hvis den blir for voldsom
- Forklar resultatene hvis det er en konkurranse
- Ikke bruk utslagsleker; la heller beveren få en klesklype, snu skjerfet eller liknende - beverne er dårlige tapere
- Ikke gjenta en populær lek for ofte

"Et barn må lære å bevege seg før det beveges til å lære".

N. Kephart.

Leker som kan brukes i forbindelse med beverrammen:

Sansetrenende leker

- Smake-/lukte-/sanse-Kim
- Hvem sa det?

Beverne sitter i ring. En bever får bind for øynene, snurres rundt og settes i midten av ringen. Beveren med bind for øynene peker på en i ringen og spør: «Hvem er jeg?». Da skal den som han peker på si navnet til den «blinde». Den som svarer skal fordreie stemmen slik at det kan være vanskelig å bli gjenkjent. Klarer ikke «den blinde» å gjette hvem som svarer, må han stille spørsmålet til en ny. Gjetter beveren riktig skal de to bytte plass og det er svarerens tur til å sitte i midten.

Snikeleker /Terrengleker

- **Vekk som dugg for solen**

Leken kan brukes på utemøter eller på hjemveien dersom den «blir lang». Alle går på en rekke etter lederen. Når lederen stopper og teller til ti, skal alle beverne springe ut av stien og gjemme seg. Lederen snur seg og roper: «Nå kommer jeg». Lederen går tilbake langs stien og ser ut til sidene for å finne så mange som mulig. Etter som beverne blir funnet, avbrytes leken og de som ikke blir funnet ropes frem. Husk å påse at alle er tilstede før man går videre.

- **Skattejakt**

Lagleker

- **Lek «Samle nøtter»**

Foran hver familie står en tallerken (skog) med nøtter (dere kan bruke erter). Beverne skal ta en skje med nøtter (serter) og gå tilbake til Tik-Tak's gjemmested (en boks eller lignende) og tømme skjeen. Det gjelder å være først ferdig med å gjemme alle «nøttene».

- **Lek «Kryp gjennom tunnelen»**

Foran hver familie står en rad med stoler og lager en fin tunnel som beverne etter tur kryper gjennom.

Sangleker

- **Sang «Jeg hører torden»**

Mel. «Fader Jacob»

Jeg hører torden,
jeg hører torden.
(Klapp i hendene ved ordet «torden»)

Gjør ikke du,
gjør ikke du?
(Hold en hånd ved øret)

Pliske, plaske regndrypp.
Pliske, plaske regndrypp.
(Klapp på låret)

Jeg er gjennomvåt,
jeg er gjennomvåt.
(Rist deg som en våt dukke)

- **Sang: «Ved en hytte, i en dam»**

Mel: «I en skog en hytte lå»

Ved en hytte i en dam
liten bever svømmer fram
Keeo dukker opp og ser,
spør ham hva som skjer.

Kjære, kjære, slipp meg inn,
Oteren vil få mitt skinn

Keeo slår med halen, -plask.
Skynd deg, kom, vær rask!

Bevegelser:

Tegne omriss av beverhytta i lufta.
Svømmebevegelser.
Fingrene som kikkert, titter gjennom.
Ser spørrende på hverandre.

Ut-med-dampen-leker

• **Haien kommer**

Beverne blir delt inn i 4 fiskefamilier. Det skal være en hai i midten.
En leder forteller så hvilken fiskefamilie som skal svømme rundt haien. Når lederen roper: «Haien kommer» skal fiskene flukte til plassen sin, mens haien fanger fiskene. Den som blir tatt er videre hai.

• **Henteleker**

Lederne roper ut ting som den enkelte bever eller familie skal hente.

Prøve- og Repetisjonsleker

• **Himmelretninger**

Etter man har lært om himmelretninger og har funnet ut hvor de er, øver man på å huske dem.
Når lederen roper «nord» løper alle mot nord og likedan med andre himmelretningene. Når lederen roper «ekvator», løper alle i midten av lekeområde og setter seg på huk. Prikkbelastning for sistemann.

• **Lek «Storm»**

Etter man har lært om himmelretninger og har funnet ut hvor de er, øver man på å huske dem.
Beverne løper rundt i rommet. Når lederen roper «Storm fra nord/sør/øst/vest», må alle snu seg med ryggen til den retningen som stormen kommer fra, dekke ørene og lukke øynene.
Prikkbelastning for den som gjør feil.

• **Flasketuten (lommelykten) peker på**

Den som blir «truffet av lynet» må nevne noe av det som ble gjennomgått på dagens møte (f.eks. et indianerord).

Rollespill, miming og drama

- **Bondegården**

To og to får i all hemmelighet vite hvilket dyr de skal være (ikke samtidig).

Når alle har fått et dyrenavn skal de gå ut på gulvet og spille / illustrere det dyret de er. De skal samtidig lete etter sin make. Når de har funnet den, skal de holde hverandre i hendene til alle har funnet sin like.

En variasjon av denne leken kan være at parene bare skal lage dyrelyder.

- **Rollespill til musikk**

Del rommet eller området inn i fire (strek opp med kritt eller marker med tape, tau eller lignende). Bevere går mellom delene til musikk og må oppføre seg forskjellig i de fire delene – for eksempel, marsjere som soldater, gå som en gammel heks – krokrygget og med stokk, gå på ski, krabbe som en baby osv.

Rolige leker

- **Knutemor**

- **Oppmerksomhetslek**

Lederen leser/forteller en fortelling hvor visse ord forekommer. Bevere får vite at hver gang de hører disse ordene, må de gjøre spesielle bevegelser eller lyder. (Passer bra med bevereventyret og ordene som bever, dammen, demning, Boble osv.)

Rammearbeid

Ramme

Arbeidet i kolonien bør ha en ramme. Med ramme mener vi en historisk eller tenkt omgivelse fra litteraturen eller andre kilder. Det setter fantasien i sving og er med på å skape et miljø der beverne lettere tilegner seg kunnskaper, ferdigheter og holdninger vi ønsker å gi. Dessuten er bruk av rammer med på å gjøre speidertiden i kolonien morsommere og den er med på å skape et særpreg rundt det å være bever. Historier og eventyr vil alltid sette fantasien i sving, både hos store og små. Det gir muligheter for innlevelse og videre tankeflukt, og vi kan trekke paralleller mellom personer og hendelser i historien og vår egen situasjon. Dette kan ofte gi større forståelse for både oss selv og andre.

Bruk av rammer er en sentral del i speidermetoden for de yngste speiderne. Rammer kan også med fordel brukes i troppsarbeidet (5.-10. klasse), men i mindre omfang. Ramme kan være et emne, en fortelling eller et tema som vi spinner programmet rundt, med hensikt å stimulere speidernes fantasi og innlevelse i programmet.

Familienavn, møtesteder og lignende som går igjen år etter år, gjør at beverne fort føler seg hjemme i kolonien og kjenner tilhørigheten i en gruppe. Bruk av rammer skaper tradisjoner som igjen gir trygghet.

Som leder vil du oppdage at en fast ramme gir deg mange ideer og mye hjelp til selve programplanleggingen. Det er mange måter å bruke rammer på.

Historien kan "dekke" hele programmet, men det kan virke anstrengende og gi liten fleksibilitet i beverarbeidet. Dessuten kan beverne etter hvert synes det blir kjedelig med den samme historien møte etter møte. Bruker du derimot rammen ved seremonier, åpninger, samlingsstund, bakgrunnshistorie ved lek og konkurranser, som motivasjon ved innlæring, som høytlesing/fortelling osv., har du større muligheter til å variere innholdet på møter og møtetyper.

Deler av historien egner seg kanskje ekstra godt som løypeopplegg eller til et spesialmøte. Den kan gi gode ideer til andre aktiviteter som hører hjemme i beveren.

Noen ganger vil du ha behov for "spesialrammer" eller temamøter enten som enkelthendelser eller som "prosjekter" over 1 – 3 måneder. Det er bare fint med litt variasjon og overraskelsesmomenter og det ødelegger ikke rammetradisjonen. Pass bare på å bruke rammen ved de faste postene og ved seremonier.

Ved opptagelse er det viktig at rammen legges vekk. Beverne skal få en forståelse av at opptakelsen innebærer et alvorlig løfte. De må ikke oppleve opptakelsen som en lek.

"Bevereventyret" som ramme

Beverspeiding handler om opplevelse, vennskap og lek, og bever er valgt som en ramme rundt det hele. Denne rammen skal danne grunnlaget for seremonier, og gi medlemmene en identitet ved at dette er noe helt enestående for denne arbeidsgrenen/enheten. Rammen fokuserer på vennskap og skal være med på å binde beverne sammen på en helt spesiell måte. Bever er valgt som ramme for speiderarbeidet for 1.-2. klasse fordi alle beverne er venner, de har ingen uvenner. De arbeider mot et felles mål, de arbeider sammen, de leker sammen og de hviler sammen. Samarbeid og vennskap er viktig i beverspeiding. Dette kommer også fram i beverløftet.

Som grunnlaget for beverrammen bruker man en fortelling som heter Bevereventyret. Bevereventyret er en oversettelse av boken «Friends of the forest» som er rammen for det kanadiske speiderarbeidet for bevere. Boken ble i 1990 oversatt til norsk av Sonja Husby fra 8. Skien speidergruppe etter tillatelse fra Boy Scouts of Canada. Programaktivitetene til Bevereventyret er utviklet av Ragnhild Hellstrøm fra samme gruppe.

Når man jobber med Bevereventyret, er det viktig å huske at barn i denne alderen har vanskelig for å sitte stille eller konsentrere seg om én ting. Derfor må man ta en vurdering på hva som vil være den beste måten å formidle historien på - fortelling, dramatisering, lesing eller noe annet. Både møteopplegget og hvor urolig beverne er, må tas i betraktning.

Å lese/fortelle bevereventyret på tur kan være en bra måte å bruke beverrammen på. På tur har man bedre tid og mye fysisk aktivitet, derfor kan en stillesittende økt på ti minutter være lettere for beverne å "holde ut".

Mer informasjon om beverrammen finner du i Speiderbasen.

Bruk av andre rammer

Hvis man har lyst til å bruke en annen ramme enn Bevereventyret i beveren, bør man være oppmerksom på at det er vanskelig å finne en ramme som gir så mange muligheter når det gjelder aktiviteter, verdier, kunnskap osv. En alternativ ramme kan brukes for en konkret aktivitet, møte eller tur. Men helheten i beverarbeidet oppnås på en best måte gjennom Bevereventyret.

Løype med beverramme

Opplegg og ferdige ark med poster finner du i vedlegget Løype.

Vedlegg - Postløype

Post 1 – Familien Jonsen

«Det er fire mennesker som bygger en hytte. Det er to store og to små mennesker... Vi har aldri sett dem og vi må jo se dem før vi kan gi dem navn. Derfor skal alle sammen dra nedover bekken i ettermiddag og ta en titt på familien Jonsen.»

«Så dere de fine fargene moren hadde på klærne sine? De var virkelig fine. Vi må kalle henne Regnbue. Hun hadde så nydelige farger på seg.»

I posen ligger det papirbiter i forskjellige farger. Hvilke farger finner vi i regnbuen? Legg papirbitene i samme fargerekkefølge som fargene i regnbuen. Kan dere se ting i naturen som har disse fargene?

Forberedelser og utstyr:

- Papirbiter (5x20 cm) i fargene: rød, rosa, oransje, gul, grønn, blå, indigo, fiolett, brun, svart og hvit. (I regnbuen finner vi rød, oransje, gul, grønn, blå, indigo og fiolett)
- Små bilder av bevere i forskjellige farger til å markere veien videre. Henges opp i busker og trær. Det kan være lurt å plastlaminere disse slik at de tåler fuktighet.

Følg bevere i forskjellige farger til neste post.

Post 2 - Stormen

”Se far”, sa Rødtopp, ”demningen er sprengt. Hva kan vi gjøre for å hjelpe?”

”Jeg tror ikke vi behøver å hjelpe til, Rødtopp”, sa Haukøye. ”La oss sette oss på den steinen der borte og se godt etter. Vannet er fremdeles temmelig høyt i dammen, men jeg tror at når det nærmer seg normal vannstand, vil vi få se vennene våre komme ut og begynne å reparere demningen”.

En halv time senere, da vannet hadde sunket flere centimeter, oppdaget Boble den første beveren. Det så ut som den undersøkte skaden og prøvde litt her og der, akkurat som en ingeniør. Snart hadde han flere med seg, alle fra samme familie. De begynte å jobbe sammen.

I vedkubben dere finner her er det festet 6 snorer. En bever skal holde i enden av hver sin snor. Sammen skal dere slå ned en teltplogg med vedkubben ved å styre kubben med snorene.

Forberedelser og utstyr:

- Rund vedkubbe med snorer av sisaltau. Hver snor bør være 3-4 meter. Plugger.
- Små bilder av beverspor til å markere veien videre. Legges på bakken. Det kan være lurt å plastlaminere disse slik at de tåler fuktighet.

Følg beverspor til neste post

Post 3 – Keeo

Først trodde de andre beverne at lynet hadde blindet dem alle, fordi da de så Keeo som satt på stammen, var det akkurat som det var et lys rundt ham, nesten som om han var av sølv. De ble litt forskrekket, for de trodde han var blitt kraftig forbrent. Men jo mer de så, jo mer så de hva som virkelig hadde skjedd. Han hadde blitt helt sølvfarget!

Keeo selv var helt ør og forstumlet. Han følte seg så rar. Han visste at noe hadde forandret ham. Da han så nedover pelsen sin, så han at den var blitt helt sølvfarget, men det var slett ikke det rareste av alt sammen. Han tenkte annerledes også! Han tenkte tanker han aldri hadde tenkt før! Han kjente at en merkelig følelse kom over ham. Han visste, først med forbauselse og så med glede, at han ikke bare tenkte som en bever, men også som et menneske.

Mennesker har mange språk. Men de forskjellige dyrene har også egne språk. Mennesker bruker som regel ord for å uttrykke sine tanker. Mens dyrene bruker andre måter å "snakke" sammen på – for eksempel bevegelser og tegn. Noen folk var også flinke til å snakke sammen ved hjelp av tegn. Her er det noen tegn som indianere brukte.

Hva betyr disse indianertegnene? Klarer dere å lage en setning med indianertegn?

Forberedelser og utstyr:

- Den voksne som følger beverfamilie bør få lære tegnene på forhånd slik at han/hun kan vise tegnene til beverne.
- Sølvfarget tråd, gavebånd e.l. til å markere veien videre. Henges på busker og trær.

Følg sølvtråder fra Keeos pels til neste post

Post 4 – Keeo, den snakkende bever

"Hvem kaller meg Boble?" spurte hun. "Keeo, sølvbeveren vel, og alle de andre vennene våre, beverne oppe i dammen".

Da han hadde sagt dette, sa Keeo: "Det var veldig hyggelig å bli kjent med deg, Boble".

"Og jeg", sa Boble, "jeg er jammen glad for å bli kjent med deg også". Og da hun ikke visste hva hun skulle finne på å si, ga hun Keeo den ene av de nybakte bollene.

Det var den første bollen han hadde sett i hele sitt liv. Han lurte på om de ville få en bolle hver gang de møtte et menneske. Men han så at Rødtopp spiste og koste seg med sin bolle og han tenkte at han fikk gjøre det samme. Det smakte jammen godt.

Her skal dere få smake på forskjellige ting. Bruk speiderskerfet som bind for øynene, hold for nesen og gap opp. (Beverne får beskjed om at de skal få smake på eple, men i stedet får de gulrot. Saft/jus i stedet for melk. Pære i stedet for potet, osv... Hvordan var reaksjonen? Merket de at de fikk noe annet enn det som ble sagt?)

Forberedelser og utstyr:

Her må den voksne som følger beverfamilie instrueres om hvordan posten skal gjennomføres. Eventuelt kan posten være bemannet. Fukt og grønnsaker skåret opp i små biter. Saft eller jus. Hver bever bør ha med sin egen kopp. Lag små feil i naturen. F.eks. grankvist på bjerketre, blomster som henger i et tre, søppel på bakken osv..

Følg ting som ser litt rart ut/er feil i naturen til neste post.

Post 5 – Om å dele og samarbeide

Ugla Malak forklarer ekornet om beverne som samarbeider

Mulige oppgaver:

Trekk lapper med dyrelyder, to og to er like, barna lager lyder og skal forsøke å finne hverandre. Samarbeid to og to med bind for øynene. Én (to, hvis oddetall på gruppa) fører og én har bind for øynene.

Lek: Tanta knute/knutemor

....

Følg uglebilder til neste post

Post 6 – Besøk i beverhytta

Om beverne som tar i mot besøk av Rødtopp i hytta si

Hvor og hvordan bygger bevere huset de bor i? Lag en liten beverhytte av ting i naturen. Eventuelt: Hvilke andre dyr kjenner dere til som bygger sitt eget hus? (Her er det mange riktige svar (maurtue, fuglerede, ...))

Følg ospblader til neste post (bilder eller presset og limt opp på papp med kontaktpapir)

Post 7 – lykkelige bevere

Å virkelig dele på alt og være sammen om alt

Bevere samarbeider i familien om å lage seg et vinterlager av mat. Men hva er det beverne spiser om vinteren?

Eventuelt: Kjenner dere til andre dyr som samler sammen mat til vinterlager?

Følg snøballene til neste post (om sommeren - papp klippet ut som snøballer eller vattballer)

Post 8 – En ny verden

Tvillingene var ikke redde/ stor verden som skulle utforskes

Hvilke av de andre dyrene som lever i skogen kjenner dere igjen?

Klipp inn bilde av for eksempel bjørn, gaupe, grevling, ilder, mår, ekorn

Følg bjørnespor til neste post (bilde av fotavtrykk)